

Szűcsová, Monika

Z konference MutaMorphosis II: Tribute to Uncertainty

TIM ezin. 2013, vol. 3, iss. 1-2, pp. 110-136

ISSN 1805-2606

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/129957>

Access Date: 27. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Z konferencie MutaMorphosis II: Tribute to Uncertainty

Autorka textu: Monika Szűcsová
Autor fotografií: Rastislav Bača

Anotace: Základným cieľom reportáže z medzinárodnej konferencie *MutaMorphosis II*, ktorá sa uskutočnila začiatkom decembra 2012 v Prahe, bude predstaviť čitateľovi túto udalosť a jej témy reflektujúce prieniky umenia, vedy a sociálnej zmeny. Podtitulkom a témou minuloročnej konferencie je *Tribute to Uncertainty* a za cieľ si kladie, formou prednášok, diskusií a workshopov, poukázať na problematiku sveta, ktorý je podrobený mutáciám v zmysle geografickom, politickom či ekologickom ako aj na svet, ktorý je multikultúrny, hybridný a ktorého hierarchie sú otriasané. *MutaMorphosis II* si kladie za úlohu prezentovať konkrétne experimenty poukazujúce na snahu o zachytenie foriem hybridizácie kultúr a zachytenie foriem mutácií, s ktorými sa potýkame v súčasnosti, napríklad hybridizácie umelecké a technologické. Článok sa za pomoci metód pozorovania a interpretácie pokúsi priblížiť plejádu prednášajúcich autorov, zaoberajúcich sa vo svojich prácach danými otázkami. Tieto boli predstavované v tematicky oddelených blokoch, napríklad *Addressing the Future: The Tactics of Uncertainty* (atraktor Claudia Westermannová), *Blueprints for the Unstable* (David Benqué), *Limits of Collaboration: The Revolution of the Geniuses or the Downfall in Middlingness* (Manuela Naveauová) či *Philosophical Toys Today* (prezentované Tomášom Dvořákom). Neurčitost, zmätenosť a komplexita dnešnej doby spôsobujúca mutácie a určujúca tak ďalší vývoj kultúrnej evolúcie budúcnosti boli jedným z hlavných motívov medzinárodnej konferencie *MutaMorphosis II*.

Abstract: The main aim of this article devoted to the international conference *MutaMorphosis II: Tribute to Uncertainty*, that took place at the beginning of December 2012 in Prague, is to introduce this event and its topics highlighting an intersection of arts, sciences and social changes to the recipient. The intention of this stream of interest was to provide in forms of lectures, discussions and workshops an insight into a world of uncertainty that is a subject to mutations in a geographical, political and ecological sense and a world that is multicultural, crossbred and its hierarchies are shattered. This article will work with methods of observation and interpretation and will try to introduce some of the attractors and their subjects of interest that were divided into 21 streams, including *Addressing the Future: thriveThe Tactics of Uncertainty* (attractor Claudia Westermann), *Blueprints for the Unstable* (David Benqué), *Limits of Collaboration: The Revolution of the Geniuses or the Downfall in Middlingness* (Manuela Naveau) and *Philosophical Toys Today* (presented by Tomáš Dvořák).

Klíčová slova: MutaMorphosis, mutácia, dekonštrukcia, inovatívna skúsenosť, umelecký výskum, interaktivita, kolaborácia, nanotechnológia, hybridy, technológia, neurobiológia

Keywords: MutaMorphosis, mutation, deconstruction, innovative experience, artistic research, interaction, collaboration, nanotechnology, hybrids, technology, neurobiology

Úvod

Medzinárodná konferencia *MutaMorphosis II., Tribute to Uncertainty*, pojednávajúca o zmutovanej budúcnosti v intenciách umenia, vedy, technológie, dizajnu a spoločnosti, zviadla v decembri roku 2012 dohromady cez 100 prezentujúcich umelcov, vedcov a kurátorov z celého sveta, aby sa podelili o svoje myšlienky a mali možnosť diskutovať rôzne projekty či podnety, ktorými prenikajú už zmienené disciplíny. Hlavným organizátorom konferencie bol CIANT (International Centre for Art and New Technologies, www.ciant.org) reprezentovaný Pavlom Smetanom, Pavlom Sedlákom, konceptuálny rámec pripravil Louis Bec, zakladateľ a riaditeľ inštitútu Scientifique de Recherche Paranaturaliste, ďalej Roger Malina za spoločnosť Leonardo a Roy Ascott za Planetary Collegium. Program konferencie pozostával z prednášok a lektúr rozdelených do 21 blokov, mikrotémy boli potom uvádzané 28 atraktormi a odohrávali sa na troch hlavných scénach, a to Novej Scéne Národného divadla v Prahe a dvoch prednáškových miestnostiach Akadémie vied ČR.

Mimo hlavnú scénu

Konferenciu doprevádzal kultúrny program odohrávajúci sa sčasti počas trvania celej konferencie a sčasti to boli produkcie vymedzené konkrétnym časom či inštitúciou. Nová scéna Národného divadla hostila počas celej konferencie terapeutický experiment *CATCH Crew: Verticalizer*, ktorý uviedol prototyp sklápatel'ného napriamovača ako experimentálnej platformy kombinujúcej umenie a technológiu a slúžiacej handicapovaným jedincom. S experimentom umožňujúcim návštevníkom participovať na konferencii vlastnými vstupmi sa predstavila Manuela Naveau a projekt *Ars Wild Card*, ktorý umožnil prostredníctvom smartphone aplikácie zachytiť nálady, úryvky z konferencie, seba samých a svojich blízkych či komentáre a s nasnímaným sa následne podeliť prostredníctvom virtuálneho priestoru v intenciách konferencie s ostatnými návštevníkmi respektíve zdieľať svoje skúsenosti prostredníctvom sociálnych sietí. V galérii Národnej technickej knižnice na ulici Technickej boli predstavené diela Karla Dudeška, medzi inými videá a inštalácia v rámci Piazza Virtuale, olejové maľby a v neposlednom rade vizualizácia časovej osi vzniku väčšiny jeho diel. Ďalej to bola performance *ERS: Crawling Hidden Spaces* Roberta B. Liška v spolupráci s Martou Heberle a Przemekom Saneckim v BrmLabe ako aj performance *Feral Sound Kitchen* Macieja Ožóga a *H220* Marka Batistu v Sample Room na ulici Bartolomejskej. Návštevníci konferencie mali takisto možnosť zhliadnuť na Novej scéne Národného divadla multimediálne predstavenie stálice repertoáru Laterny Magiky *Kouzelný cirkus*, premiéra ktorého sa uskutočnila už v roku 1977.

Hlavný program konferencie

Jednotlivé diskusie a prezentácie mali za úlohu skúmať nastupujúce technológie a ich dopad na nás. Medzi inými sa na konferencii objavili témy ako „bakteriálna veľkoleposť“, „umenie kočovných občanov“ alebo „budúcnosť vzdelávania v umení a vede“. Konferencia sa snažila poukázať na neurčitost' a jej atribúty. V rôznych diskusiách bol zrejмый stret biológie a umenia skrz biopolitiku, príkladom môže byť Lucas Evers z Holandska, pojednávajúci vo svojom príspevku *Art and science interactions* o prepojení umenia a biológie v rôznych umeleckých projektoch, vo všeobecnosti riešiaci otázku aké je skutočné poslanstvo týchto projektov. Je to umenie alebo bezpečnejšia budúcnosť ľudstva? Má biotechnológia vôbec nejaký význam?

Nemala som možnosť zúčastniť sa konferencie od úplného začiatku, preto som o predstavenie dojmov z prvého dňa poprosila jednu z účastníč konferencie Zuzanu Kobíkovú, ktorá konferenciu spoločne s Martinom Flašarom, Janou Horákovou a niekoľkými desiatkami študentov odboru Teorie interaktívnych médií z Ústavu hudebních vied Filozofickej fakulty Masarykovy univerzity navštívila.

Čtvrtek 6/12/2012

Konferenci zahájil biolog Louis Bec z Francie, dlhodobý spolupracovník a přítel Viléma Flussera, jak se dozvíte z tohto webu: <http://www.v2.nl/archive/people/louis-bec>. První den konference zasadil do opravdu širokého kontextu postavení člověka coby křehkého biologického druhu obklopeného početnější říší mikroorganismů.

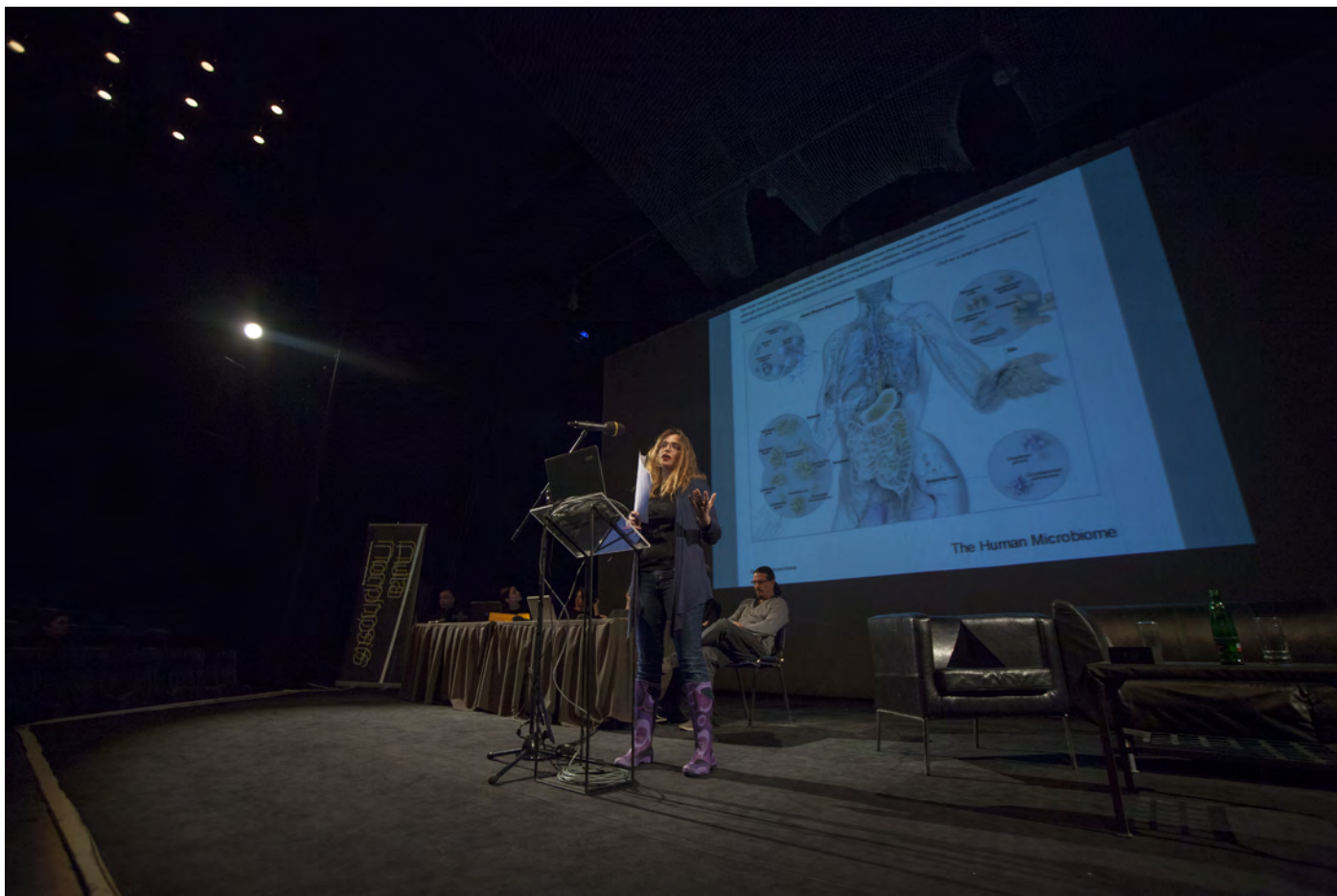

Obr. 1. Zahajovacia prednáška konferencie uvedená Pavlom Smetanom na Novej scéne Národného divadla predstavila Louisa Beca.

V prvním příspěvku *Crude matter: the milieu as life enabling* Oron Catts a Ionat Zurr navázali na příběh pražského Golema (v překladu znamená „hrubý“, „neopracovaný“), na kterém ilustrovali myšlenku existence života v neživé hmotě a představili svůj projekt, v němž se pokoušejí vytvořit v laboratorních podmínkách život - kožní tkáň - z neživých zvířat, což se jim i daří. Tuto přednášku, která jde opravdu „na dřeň života“ můžete vidět zde <http://vimeo.com/56462011>.

Obr. 2. Oron Catts prezentuje vrámci příspěvku *Crude matter: the milieu as life enabling*.

Obr. 3. Ionat Zurr a *Crude matter: the milieu as life enabling* na Novej scéně ND.

V druhé sekci jsme mohli znejistět ohledně samotné definice člověka, protože – ať se nám to líbí nebo ne – lidských buněk je v našem těle pouhých 10 %, zbytek tvoří buňky bakteriální, jak jsme slyšeli v příspěvku Françoise-Josepha Lapointa, nazvaného: *Me, myself and my microbiome: the art of metagenomics and the fate of metagenomic art*.

O tom, že tvůrčí činnost není vlastní jen kultuře lidské, nás přesvědčily záběry z projektu, ve kterém mikrobiologové spolupracují s umělci. Napadlo by Vás, že bakterie MRSA dokáže v interakci s umělkyní ozdobit tkaninu velmi vkusným ornamentem? Přesvědčit se můžete zde: <http://annadumitriu.tumblr.com/post/22521663123/new-exhibition-at-the-barn-gallery-st-johns>.

Vidět jsme tato díla specifické interakce mohli díky Anně Dumitriuové, která sekci *Confronting the Bacterial Sublime: Whole Genome Sequencing, Microbiology and Bioart* prezentovala, a popisovala, jak probíhají projekty spolupráce vědců s umělci.

Její kolegové z řad mikrobiologů pak tuto bakterii představili jako velice životaschopný organismus, který si vyvinul rezistenci vůči velké skupině antibiotik.

Po těchto tématech byla závěrečná, „rostlinná“ sekce konference, *Vegetal Sensoria*, prezentovaná Monikou Bakke z Polska, poměrně osvěžujícím ukončením dne.

Piatok 7/12/2012

Program druhého dňa začal na Akadémii vied prednáškami na téma **Scholars and/as Writers**.

Radim Hladík ako atraktor tejto časti programu uviedol prednášajúcich autorov, ktorými boli Marina Garcésová (ES) pojednávajúca o *Štandardizácii písania* (The Standardization of Writing), Federica Buetiová (DE) prednášala o *Divadle katastrofy* (The Theatre of Catastrophe) a Julie Casper Rothová (US), ktorá rozvinula diskusiu na téma *Autizmus ako evolúcia: experimentálne kino a hypotetické budúcnosti* (Autism as Evolution: Experimental Cinema and Hypothetical Futures).

Radim Hladík otvoril prednášku so slovami, že pôvodný zámer tohoto diskurzu, ktorý mal pojednávať o skúmaní funkcie jazyka na poli vedeckého výskumu kde veda je chápaná ako referenčná, ako literatúra a vedecká dráma, sa nakoniec zmenil. Každá z troch uvedených autoriek sa zaoberá iným typom médií. Akým spôsobom využívajú a praktikujú písanie a jeho nástroje vo svojich oblastiach pôsobnosti oslovené akademičky?

Marina Garcésová z university v Zaragoze, katedra filozofie, riešila otázku tragédie písania, konkrétne v akademickom prostredí kde všetci akademici trpia štandardizáciou písania. Akademici sa podľa Mariny musia rozhodnúť, či chcú byť akademikmi alebo spisovateľmi, čo vedie k duálnemu životu. Jadrom prednášky Mariny Garcésovej bola otázka akým spôsobom táto akademička na poli filozofie pojednáva o téze, že časopisy sa stávajú priestorom vedeckého výskumu a písanie ako také dokáže ovplyvniť dôsledky, pretože vedomosť musí byť vyprodukovaná. Vedecké odborné časopisy poskytujú pojednanie a vysvetlenie spôsobu chápania toho ako by mali akademici nazerať na tento problém. Garcésová zdôrazňuje potrebu inovácie písania v kontexte s filozofiou a pýta sa akým spôsobom a v akom koncepte je možné spracovať surový materiál na pôde inštitucionálnej a formalizovanej akadémie, pretože vo vzťahu k filozofickému písaniu filozofia nie je výlučne akademická, ale má mnoho životov. Týmto sa autorka vyjadruje k danej polemike ako k poli neurčitosti, pretože tu je prítomné určité nebezpečenstvo, ktorým ale nie je akademická filozofia samotná, ale otázky, či je ešte v dnešnej dobe možné, aby akademici boli zároveň filozofmi, teda mysliteľmi a spisovateľmi. Problematizovaná je tu skúsenosť s transformáciou toho, čo si myslíme a toho, čo hovoríme. Písanie má čo do činenia s jazykom v zmysle vyjadrovacieho prostriedku; k nemu potom Garcésová odkazuje ako k spôsobu života a nielen spôsobu komunikácie. Myšlienkou, že angličtina ako taká už nie je len jazykom, ale stala sa štandardom, ktorý akademické písanie tiež ovplyvňuje, Garcésová svoj príspevok uzavrela.

Federica Buetiová prednášajúca o *Divadle katastrofy* je talianska akademička, momentálne pôsobiaca v Nemecku. Základnou témou jej prednášky bola kríza, konkrétne finančná kríza, ktorá sa stala výrobným prostriedkom. Buetiová poukázala na nebezpečenstvo, že pokiaľ akákoľvek kríza nespôsobí skutočnú zmenu, ocitáme sa nevyhnutne v kruhu. Táto jej téza je zrejmá zo súčasných protestov, hnutí a emocionálnych katastrof, ktoré sú založené na silnej logike hrdinu/anti-hrdinu, ktorý má za úlohu zachrániť krízu. V súčasnosti sa vyformovala veľmi silná dichotómia medzi dobrom a zlom. Krízy len prispievajú k pokračovaniu tejto dynamiky, ale Buetiová sa pýta: *“Skutočne potrebujeme hrdinov? Nie sme schopní vyriešiť krízy iným spôsobom?”* a zároveň si odpovedá, že hrdinovia nie sú potrební a krízy sa dajú riešiť aj inými spôsobmi. Podľa jej názoru je len potrebné sa znova zamyslieť nad príčinami kríz, začať rozmýšľať novým spôsobom a pozeráť sa na veci z inej perspektívy. Navrhuje nahliadanie na krízy z perspektívy gréckeho divadla, keď katastrofa prichádza až tesne pred koncom predstavenia a samotná kríza, či tragédia potom predstavuje pretrhnutie momentálneho stavu, akúsi extázu, katarziu, ktorá

nakoniec umožní zmenu. Do výkladu vpúšťa postavu Antigony, ktorá symbolizuje možnosť vnieť do tradičného spôsobu rozmyšľania opačný pohľad a tým predstavuje subjekt, ktorý má schopnosť sa prispôbiť bez moralizovania spôsobu myslenia.

Od Buetiovej hrdinov a výkladu krízy sme sa preniesli k prednáške režisérky, scenáristky a umelkyne Julie Casper Rothovej, ktorá používa reč kina a filmu ako spôsob prehodnotenia existujúceho povedomia o autizme. Prostredníctvom zmienených médií pracuje s biologickým materiálom teoreticky. Autizmus je možné vysvetľovať teóriou jemných (soft) alebo tvrdých (hard) vied ako:

- 1) Výsledok zmien prostredia (tvrdé vedy)
- 2) Výsledok biologických a genetických faktorov (tvrdé vedy)
- 3) Prostredníctvom teórie vývojovej psychológie (jemné vedy)
- 4) Prostredníctvom teórie rastovej psychológie (jemné vedy)

Rothová vo svojej práci mieša teórie jemných a tvrdých vied. Nerada užíva termín *porucha* pre autizmus, ktorý nazýva neurologickým a biologickým *stavom*. Autizmus obrazne chápe ako ďalší stupeň vývoja ľudstva.

Prednášky jednotlivých autoriek zavřila debata zúčastnených. Najpálčivejšou témou vzhľadom k nedávnej spoločensko-politickej situácii v Španielsku sa zdala byť prezentácia Federici Buetiovej na téma Divadla katastrofy.

V úvode ďalšej časti prednášok na téma **Philosophical Toys Today** atraktora Tomáša Dvořáka sa predstavili Verena Kuniová (DE) s prednáškou *Analogické filozofické hračky* (Analogical Philosophical Toys), Chris Burnett (US) s témou *Znovuvynájdenie automobilu: Knihy v každej rýchlosti* (Reinventing the Automobile: Books at any speed), Claudia Monginiová (AT) s prednáškou *Na téma neurčitosti transdisciplinárnych postupov* (On the indeterminacy of transdisciplinary practices), Bettina Bruderová (AU) s témou *Nástroje elastického uvažovania* (Tools for Elastic Thought) a Jana Horáková (CZ) s prednáškou *Turingov bakalársky stroj: K artikulaci nevědomí univerzálního stroje* (Tur[n]ing Bachelor Machine: Towards Articulations of the Universal Machine Unconscious).

Tomáš Dvořák uviedol filozofické hračky ako objekty vytvorené na jednej strane k experimentálnemu preskúmaniu rôznych vedeckých fenoménov, kým na strane druhej poskytujú rozptýlenie. Sú zároveň nástrojmi vedeckého výskumu a produkcie vzdelania ako aj stimulmi privlastnenými mnohými umelcami. Cieľom tohto cyklu prednášok bolo teda nájsť súčasný protiklad týchto prístrojov predlžujúcich zmysly, také, ktoré majú potenciál k prelomeniu bariéry medzi vedou a populárnou kultúrou, medzi teóriou a praxou, medzi vedomosťou a rozptýlením.

Cyklus prednášok pod vedením Tomáša Dvořáka začal Chris Burnett, ktorý vrámci svojej prednášky *Znovuvynájdenie automobilu: Knihy v každej rýchlosti* komentoval štádiá vývoja automobilu v rámci diskurzu, ktorý ho obklopuje, aby dospel k podľa neho logickému ďalšiemu kroku v ich vývoji. Budúcnosť má priniesť tzv. znovuvynálezenie automobilu a jeho asociáciu s ostatnými technologickými vylepšeniami, keď auto, smart car, sa má stať podobne ako smart phone prístupovým bodom (access point) a teda technologickým skenerom. V ďalšej časti prednášky potom ponúkol zmenu perspektívy nazerania na automobil a uviedol plejádu umelcov, ktorí vo svojich dielach buď zámerne vyvracajú

interiér auta naruby (Kienholz, Barney), vytvárajú roztápajúce sa sochy áut (Claes Oldenburg) alebo prostredníctvom fotografií menia uhol pohľadu z automobilu, keď objekty sa zdajú byť bližšie alebo ďalej ako v skutočnosti sú (Lee Friedlander). Burnett, komentujúci vo svojej prednáške aktuálnu analógiu smartphone versus smart car, činil tak v zmysle znovuobjavenia automobilu a preniesol nás sem od luxusných limuzín postrádajúcich funkcionality na úkor luxusu. Prednáška bola veľmi osviežujúca aj vďaka veľkému množstvu odprezentovaného obrazového materiálu.

Kritický komentár k reprezentácii času a spôsobu uvažovania ponúkla umelkyňa Bettina Bruderová v príspevku *Nástroje elastickeho uvažovania* a vo svojich prácach vyzýva k tomu, aby si každý prispôbil čas podľa svojich potrieb. V ukážkach predstavuje narúšanie priamosti a rovnosti priestoru a času a tieto priamky nahrádza elasticitou a elastickými súradnicami (<http://vimeo.com/32086062>). Prednáška Bettiny Bruderovej bola koncipovaná veľmi prehľadne s jasnou a nápadnou obrazovou dokumentáciou demonštrujúcou nový pohľad na kategóriu času.

Obr. 4. Veľmi živá prednáška Claudie Monginiovéj: *On the indeterminacy of transdisciplinary practices*.

Poslednou prednáškou tohto bloku bol príspevok Jany Horákovéj z FF Masarykovej univerzity. Predstavila stroj Alana Turinga ako príklad mládeneckého stroja (Carrouges) a ako Turingov autoportrét. Turing bol britský matematik, ktorý v roku 1936 poskytol teoretický popis univerzálneho stroja, ktorý bol neskôr pomenovaný po svojom vynálezcovi: Universal Turing machine, alebo jednoducho Turing

machine. Turingov univerzálny stroj je schopný len štyroch operácií. S ich pomocou zvláda hocikakú kalkuláciu, ktorej je schopný človek a dokáže zároveň imitovať akýkoľvek iný počítač. Koncept Turingovho stroja je taktiež základom dnešných počítačov. Vzťah medzi Turingovým strojom, konceptom mládeneckého stroja a súčasnými ICT tematizovali napríklad Jean Baudrillard, Dieter Daniels, v umeleckej rovine Roy Ascott. Horáková sa pýta, je možné chápať počítače ako autoportréty geniálnych matematikov? Medzi riadkami Turingovej štúdie rozpoznáva prenikanie síl nevedomia, medzery, ktorými do diskurzu obklopujúceho informačné technológie prenikajú myšlienky premeny človeka, motívy posthumanizmu.

Obr. 5. Jana Horáková prezentuje *Tur(n)ing Bachelor Machine: Towards Articulations of the Universal Machine Unconscious* na pôde Akadémie vied ČR.

Posledným blokom piatkovej časti konferencie bola prednáška na Novej scéne Národného divadla *Limity spolupráce: Revolúcia génia alebo pád do priemernosti (Limits of Collaboration: The Revolution of the Geniuses or the Downfall in Middlingness)*. Atraktorkou bola Manuela Naveauová z Rakúska, ktorá počas celého dňa vyzývala ľudí v priestoroch chodby pred auditóriom k spolupráci na tomto kolaboratívnom projekte za účelom vytvorenia spoločného umeleckého diela formou participácie. V priestoroch auditória zatiaľ prebiehali prípravy na samotnú prednášku.

Prvou prednášajúcou bola Susanne Jaschková (DE), *Výzvy a limity spolupráce (Challenges and limits of participation)*. Predstavila veľké množstvo projektov založených na nutnosti spolupráce a princípoch

potrebných k takejto spolupráci (Jeremy Deller, *Sacrilege*, 2012; *An email community for the determined*, 2004; Lone Twin, *The boat project*, 2012; Christian Nold, *Suomenlinna Money lab project*, 2011-2012). Množstvo výskumov a projektov poukázalo na to, že spolupráca produkuje sociálnu zmenu, upevňuje kultúrny život, vytvára potrebný faktor úspechu a môže viesť k utuženiu spoločnosti vytváraním sietí. Prezentovala okrem iného aj prácu Roy Ascotta z roku 1983, ktorá bola rovnako postavená na kolaboratívnej umeleckej praxi. Poukázala na čoraz častejšie používanie nových technológií v umení v kombinácii s netechnologickými médiami ako aj dôraz na materialitu a naopak odmietanie a popieranie sociálnych vzťahov.

Mirko Tobias Schäfer (NL) priniesol aktuálny kritický pohľad na svet sociálnych sietí a participácie vrámci nich v prednáške *Chvála účastníckej kultúry, limitácia činnosti užívateľa. Ako sociálne médiá prosperujú vďaka rétorike účasti počas toho ako kontrolujú, limitujú a problematizujú aktivity užívateľa* (Praising Participatory Culture, Limiting User Agency. How 'social media' thrive on a rhetoric of participation whilst controlling, limiting and channeling user activities). Participáciu nazval vlastnosťou sociálnych médií ako Flickr, Facebook, Digg, Linked In, Reddit, Twitter a podobne. Všetky tieto siete zaviedli nástroje na zjednodušenie používania rôznych rozhraní. Upozornil na preceňovanie aspektu komunity vrámci sociálnych sietí a vyzdvihol problémy ako je blokovanie linkov na facebooku, nemožnosť použitia ikonky „nepáči sa mi“ (*dislike*) čohokoľvek vrámci tej istej siete. Elementy na facebooku sa používajú ako bankovky, čo sa prejavuje tým, že sú veľmi jednoducho použiteľné a teda veľmi asociálne. Neposkytuje možnosť kontroverznej platformy, pretože neumožňuje komukoľvek sa vyjadrovať kurčitej problematike. Zároveň má ale možnosť kontrolovať ako ľudia navzájom komunikujú a zasahuje do verejnej sféry (<http://www.mtschaefer.net/>). Schäferov príspevok bol zameraný kriticky k v súčasnosti veľmi populárnym sociálnym sieťam, napriek tomu sa mu dostalo veľkého ocenenia od publika.

Obr. 6. Mirko Tobias Schäfer obohatil publikum svojim kritickým pohľadom na sociálne médiá.

Sobota 8/12/2012

V dopoludňajších hodinách sa uskutočnila na Novej scéne ND prednáška na téma **Neurogenetic Media: From Research Tool to New Art Applications**. Futuristické koncepty neurogenetických médií poskytujú veľké množstvo otvorených otázok, ktorých časť sa pokúsilo zodpovedať práve toto diskusné fórum vrámci konferencie. Jennifer Kanaryová (NL) rozprávala o mysli, jej kontrole a snahe ju pochopiť vo svojom vstupe *Bojovníci mysle – empatický tmič v druhej osobe v neurokine* (Mind Warriors – Second Person Empathic Resonators in Neurocinema). Vraví, že k tomu, aby niekto mohol byť bojovníkom mysle nestačí len pochopenie toho, čo je myšlienka, ale je nevyhnutné vedieť ako vstúpiť do mysle. K tomuto bol vyvinutý *labyrinth psychotica* kam je možné vstúpiť a kontrolovať myseľ prostredníctvom slúchatiek (www.labyrinthpsychotica.org).

Obr. 7. Sobotňajšie dopoludnie patrilo na Novej scéne ND futuristickým konceptom neurogenetických médií.

Projekt je postavený na téze, že ostatní dokážu počuť a kontrolovať svoje myšlienky alebo, že niekto je schopný počuť a kontrolovať myšlienky niekoho iného. Vyzýva ľudí, aby začali aktívne premýšľať o mentálnom stave iných ľudí, aby sa snažili prijať perspektívu niekoho iného a k tomu má poslúžiť simulácia percepcie týchto iných ľudí. Pýta sa aké to je byť psychotickým kreatívnejšou cestou. Príklady takýchto psychotických stavov sú napríklad filmy *TOTAL RECALL*, 1990 alebo *THE CELL*, 2000. Bojovníci mysle (mind warriors) majú mať schopnosť poskytnúť kontext a prepojenie s myšliou, majú vstúpiť

do mysle. V priebehu prednášky som si niekoľkokrát položila otázku, či tézy a prostriedky, s ktorými Jennifer Kanaryová pracuje, môžu skutočne poslúžiť k pochopeniu mentálneho stavu psychotických jedincov kreatívnou cestou alebo skôr k chybnému chápaniu tohoto stavu ústiacemu k nesprávnemu výkladu psychózy.

Obr. 8. Prednáška *Neurogenetic Media: From Research Tool to New Art Applications* na Novej scene.

Na Akadémii vied sa popoludní v prednáškovej sále č.2 konala prednáška **Addressing the Future: The Tactics of Uncertainty**, vrámci ktorej uviedla Daphne Dragonaová (GR) tému *Sila protisily* (The power of counterpower). Opätovné otvorenie problému odporu demonštrovala citátom Michela Foucaulta “[it] does not mean that we are always trapped, but that we are always free., that there is always the possibility of changing”.

Kontra-aparátus (Agamben) uviedla ako akt zneuctenia a zneuctenie neznamená len jednoducho zrušiť a vymazať rozpor, ale naučiť sa ako ho znova použiť, ako sa s ním *hrat'*. V tomto kontexte uviedla nasledovné projekty: *ExposureExample of action/work: Men in Grey* (predvádzanie aktu výmeny, zmeny reality – www.meningrey.net/), workshop *Obfuscation* postavený na myšlienke spraviť dáta menej realizovateľné (www.cryptoparty.org/wiki/CryptoParty), intervenciu *Overidentification* ako myšlienku sociálnej ID kancelárie (www.socialidbureau.com) a inštaláciu *Peer to Peer* (www.k0a1a.net/netless/). Témy Daphne Dragonaovej následne vyvolali niekoľko desiatok minút trvajúcu diskusiu s publikom.

Obr. 9. Jedna z posledných prednášok konferencie MutaMorphosis v priestoroch Akadémie vied ČR
Addressing the Future: The Tactics of Uncertainty.

Záverečná prednáška konferencie s názvom **Nomadic Science BioHackLab a Extreme Metabolic Interactions: Cooking for Apocalypse** predstavila spoločne DIY (do it yourself = urob si sám) biológov a bio-hackerov. Najväčší divácky záujem snád' vzbudil projekt *Hot Karot* pražských študentiek nových médií (<http://www.vyvarovna.com/2011/12/hot-karot-mrkev-v-rohliku.html>). Myšlienkou bolo hackovanie tradičného hot dogu, ktorý síce nie je zdravý, ale je lacný, tým, že ho autorky zamenili za mrkvu v celozrnnom rohlíku.

Obr. 10. Závěrečná přednáška konference *Nomadic Science BioHackLab a Extreme Metabolic Interactions: Cooking for Apocalypse*.

Mrkva ako náhrada hot dogu putovala najprv medzi ľuďmi na ulice, neskôr do kyberpriestoru. Mala podnieť zmenu myslenia o jedle a vizualizácii jedla. Išlo predovšetkým o hackovanie kuchárskych praktík, o rezistenciu mrkvy, kým na nej skúšali rôzne experimenty, vypestovanie nového tvaru a druhu mrkvy.

Obr. 11. Projekt *Hot Karot* pražských študentiek nových médií.

Predtým, než začala samotná konferencia sa v pražskom klube Vzorkovna konala 4.12.2012 akcia s názvom *Nomadic science*, ktorá ponúkala veľa diskusií, projektov a nových podnetov v oblasti jedla. Myšlienkou akcie bolo ísť do ulíc a ponúkať jedlo, pozastaviť sa nad tým, čo to vlastne znamená byť nomádom – prechádzať ulicami, hľadať prácu, možnosť získať nové skúsenosti, žiť. K tomuto je potreba podeliť sa o vlastné veci, uskromniť sa s minimom, ísť stále ďalej a stretávať nových ľudí.

V mnohých ohľadoch bola táto diskusia zhrnutím toho, čo sa doposiaľ deje v hackerskom priestore a oslavou DIY biológie.

Obr. 12. Publikum Novej scény ND počas posledného vstupu konferencie.

Záverom

Konferencia potvrdila, že je dôležitým miestom a priestorom pre praktikujúcich umelcov a vedcov, ktorí mali možnosť spojiť svoje myšlienky, nápady a vedomosti. Konferencia MutaMorphosis, Tribute to Uncertainty riešila stav neurčitosti a neistoty, ktorý znepríjemňuje a zneisťuje dnešný svet, poukázala na nové smery vo vede a vyzvala k novým prístupom, ktoré by mohli nakoniec prekročiť línie unavených a neadekvátnych metodológií a pozmeniť dominujúce vzťahy medzi umením a technológiou.

Atmosféru konferencie umocňovali veľmi vhodne zvolené priestory Akadémie Vied a Novej scény ND. V ich multikultúrnom prostredí mohol mať ale aj poslucháč ovládajúci angličtinu problém

s porozumením niektorých výkladov a textov, a to hlavne z dôvodu náročnosti jej akademického kontextu. Na druhej strane bola práve už zmienená multikulturalita jedným z dôvodov veľmi uvoľnenej a priateľskej atmosféry konferencie, ktorá poskytovala mnoho príležitostí ku komunikácii a interakcii medzi akademikmi, umelcami a publikom.

Obr. 13. Priestor k interakcii divákov a aktérov medzinárodnej konferencie: kaviareň Novej scény Národného divadla.

Fotogaléria Rastislava Baču

Obr. 14. Priestory Novej scény Národného divadla dodávali konferencii veľmi príjemnú atmosféru.

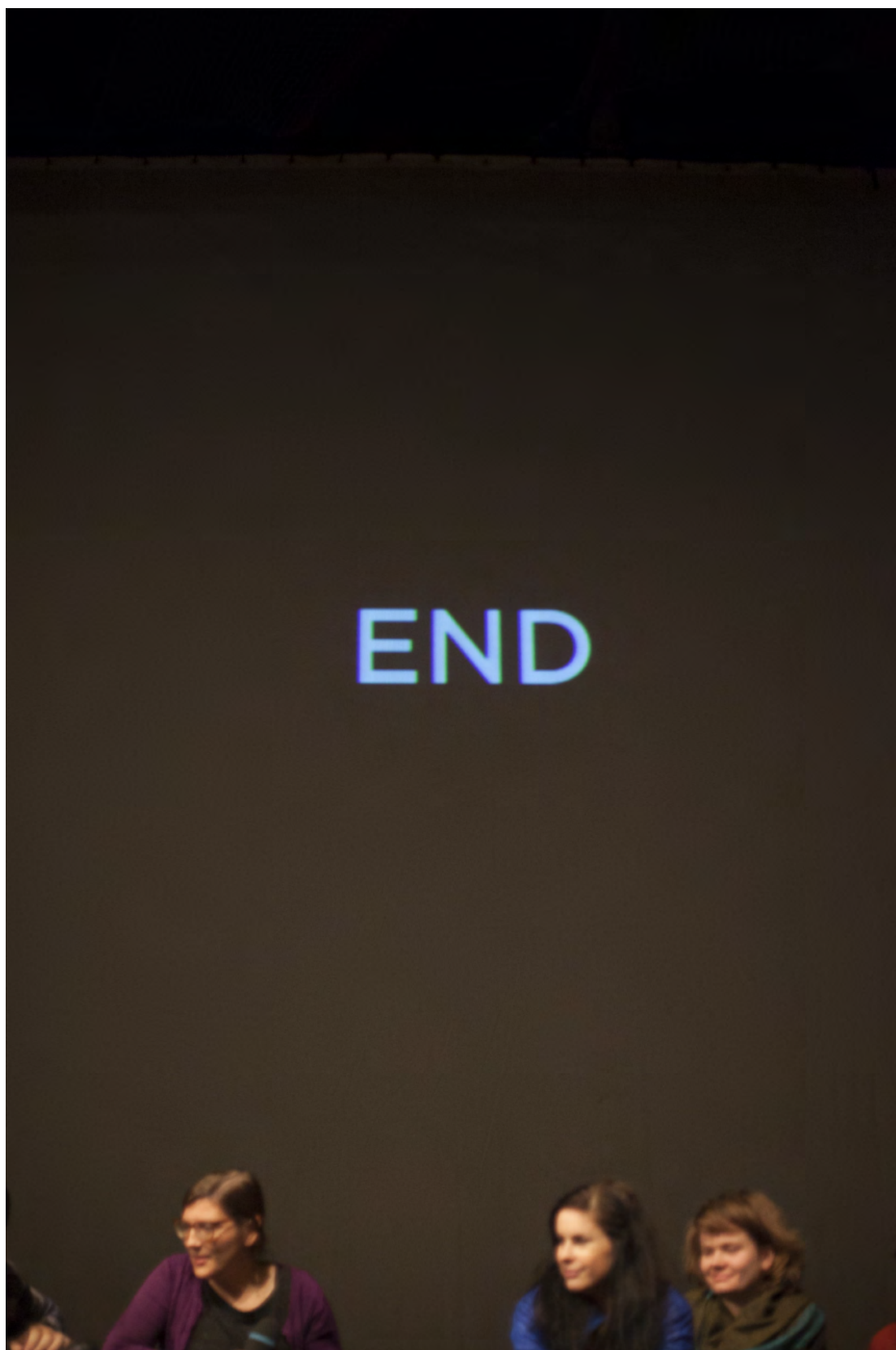
Obr. 15. Prednášková miestnosť na Akadémii vied ČR vrátane pedagógov a študentov TIMu.

Obr. 16. Úvod k přednášce Denisy Keraovej *Extreme Metabolic Interactions: Cooking for Apocalypse*.

Obr. 17. Ukázky DIY biológov bio-hackerov na téma gastronómie vrámci záverečnej prednášky konferencie.

Obr. 18. ...the end.

Fotogaléria Moniky Szúcsovej

Obr. 19. Kaviareň na Novej scéne Národného divadla ako miesto stretávania účastníkov konferencie.

Obr. 20. Publikácie TIMu boli k dispozícii pre návštevníkov konferencie na Novej scéne ND.

Obr. 21. Přípravy k bloku přednášek *Philosophical Toys Today* atraktora Tomáše Dvořáka.

Obr. 22. Mushon Zer-Aviv z Izraela na téma ilustrovanej wikipédie na Novej scéně ND.

Použitá literatura:

Ars Wild Card, 2012. *Ars Electronica* [online]. [cit. 22. 3. 2013]. Dostupné z: <http://awc.aec.at/>.

CATCH Verticalizer @ MutaMorphosis 2012. *CATCH* [online]. [cit. 22. 3. 2013]. Dostupné z: <http://catch.ciant.cz/mutamorphosis/>.

CINTI, Laura, 2012. MUTAMORPHOSIS: TRIBUTE TO UNCERTAINTY. *C-LAB* [online]. [cit. 22. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.c-lab.co.uk/events/mutamorphosis-tribute-to-uncertainty.html>.

Galerie Ciantu – MutaMorphosis II: Tribute to Uncertainty_International Conference, 2012. *CIANT* [online]. [cit. 22. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.ciant.cz/category/493-mutamorphosis-ii-tribute-to-uncertaintyinternational-conference>.

MutaMorphosis: Tribute to Uncertainty, 2012. *Facebook* [online]. [cit. 22. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.facebook.com/media/set/?set=a.404880972926046.98763.1291752571632>.

MutaMorphosis. Tribute to Uncertainty, 2012. *MutaMorphosis* [online]. [cit. 22. 3. 2013]. Dostupné z: <http://mutamorphosis.org/2012/>.

Wonderful Circus, 2012. *Národní divadlo* [online]. [cit. 22. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.novascena.cz/en/repertoar/5.html>.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Exkurze na konferenci proběhla v rámci projektu č. CZ.1.07/2.2.00/28.0044 Inovace uměnovědných studijních oborů na Filozofické fakultě MU, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Viz www.phil.muni.cz/music/opvk.

Poděkování patří také centru CIANT, www.ciant.cz, za to, že umožnilo studentům oboru TIM účastnit se konference v rámci snížených akreditačních poplatků.